

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Försättsblad, tentamen

Måste alltid lämnas in.

OBS! Namn och personnummer ska skrivas med bläckpenna.

Tentandens namn (ev. kod) <i>Gustaf Rossi</i>		
Tentandens personnummer (ej vid kod) [REDACTED]		
Kurs/program		
Poäng <i>29</i>	Betyg <i>VN</i>	Lärarsignum <i>[Signature]</i>

Tentamensansvarig lärare (Lärares institution) Pernilla Severson (M), Journalistik		
Skriftlig tentamen i delkurs Salstentamen kursdel Förvaltningsjournalistik		Provkod 1301
Kurs/program 1J0104		
Datum för tentamen 2016-04-15 (Fredag v.15)	Tid för tentamen 14:00-18:00	Lokal för tentamen Byggnad/Building: Väster
Tillåtna hjälpmedel Inga hjälpmedel är tillåtna.		
Tentamensomslag Nej, ska inte delas ut (svar skrivs direkt i tentamen - ej på lösblad).		

Legitimation uppvisad ☒ Ja ☐ Nej	Tentamen inlämnad kl. <i>15:24</i>	Tentamensvaktens signum <i>[Signature]</i>
--	------------------------------------	--

**Salstentamen den 15 april 2016 Kurs: 1J0104 Rätts- och förvaltningsjournalistik
Kursdel: Förvaltningsjournalistik Ansvarig lärare: Pernilla Severson**

Tentan bygger på det vi har gjort under kursdelen hittills. Som student har du fått vara med och formulera tenta-frågor. Den totala tenta-fråge-samlingen blev 116 frågor. Jag valde ut vissa frågor för att visa exempel-tentor. Nedan ser du de frågor som jag slutligen valde ut som bra test av grundläggande kunskaper om medier och politiska system för förvaltningsjournalistik. Som du ser är de i vissa fall formulerade med tillägg att du ska ge exempel, samt förtydliganden om vad du ska använda för att svara på frågan. Under kursdelen har alla frågor berörts på föreläsningar. Du har också fått läsanvisningar samt övningar för att få möjlighet att lära dig.

Totalt ger tentan 32 poäng. I bedömningen av tentan utgår jag från principen att korrekt återgivning av fakta ger hälften av frågans poäng och överensstämmande exempel som visar att du förstår ger återstoden av poängen. Godkänd (G) är minst 19 poäng. Väl godkänd (VG) är minst 25 poäng. Gränsen för G är ett sätt att skapa förutsättningar för att kontrollera att du som student inte bara kan återge fakta utan också åtminstone i några fall kan ge exempel som visar att du förstår. Gränsen för VG är ett sätt att synliggöra och kontrollera de djupare kunskaper som behövs för det högsta betyget: att överlag både kunna återge fakta och stärka med exempel som visar att du förstår.

1. Vad innebär det att Sverige har ett parlamentariskt statskick? Beskriv vad det är och ge exempel som visar att du förstår. (2 poäng)

Parlamentariskt statskick innebär att folket representeras av ett parlament, Sveriges Riksdag. Riksdagen stiftar alla lagar och utser en regering som ska se till att lagarna verkställs. Regeringen måste ha Riksdagens förtroende för att fortsätta regera, annars kan Riksdagen avsätta regeringen.

Till Riksdagen/parlamentet väljer folket de som de tycker har bäst åsikter och kan representera dem i att välja regering och stifta nya lagar.

2. Vilka är Sverige rikets grundlagar? Räkna upp alla och beskriv kort vad respektive lag reglerar. (2 poäng)

Regeringsformen, Beskriver hur och på vilka grunder Sverige styrs. Att vi har parlamentariskt statskick och

vem som är statschef.

Tryckfrihetsförordningen, Beskriver rättigheter och skyldigheter att uttrycka sig i tryckt skrift

Yttrandefrihetsgrundlagen, Beskriver samma rättigheter som tryckfriheten men i örriga medier, tex radio och tv.

Successionsordningen, Beskriver hur rollen som statschef ärvs.

3. Vilka är de tre stegen i lagstiftningsprocessen? Beskriv kort och ge exempel som visar att du förstår. (2 poäng)

Initiativ, Regeringen lämnar in ett lagförslag, proposition, till Riksdagen. En riksdagsledamot kan också lämna in ett förslag, en motion.

Beredning, Förslaget undersöks, hur och vilka som påverkas. Berörda myndigheter informeras och få ge synpunkter.

Beslut, Riksdagen 349 ledamöter röstar för eller mot förslaget. Om de röstar för stiftar Riksdagen en ny lag.

4. Vilken relation har Sveriges regering och monark? Ge exempel på när och hur de har med varandra att göra. (2 poäng)

Monarken/statschefen leder konseljer med regeringen.

När Riksdagen har tillsatt en ny statsminister har monarken en konselj där statsministern presenterar sin ministerlista.

Statsministern ska också informera om Sveriges angelägenheter, tex relation till andra länder.

5. Beskriv de tre modellerna om medier och demokrati som Hallin och Mancini utvecklat. Ge exempel som visar att du förstår skillnaderna; kan jämföra och se olikheter i kategoriseringen av modellerna. (4 poäng)

Den polariserade-pluralistiska modellen. Finns i bland annat sydeuropa (Spanien, Grekland). Kännetecknas av hög statlig inblandning i medierna och låg journalistisk professionalism. Motsatsen är den liberala modellen som finns i bland annat Kanada och USA. Den här modellen har en hög journalistisk nivå och utvecklad masspress, men låg statlig inblandning på medierna.

Den sista modellen är ett mellanting mellan de andra två. Den demokratisk-korporativistiska modellen som finns i Sverige, Danmark och Norge, har en hög statlig intervention på medierna, en väl utvecklad masspress och hög professionalism på journalistiken. Tex Svensk public service som är tv tillhandhållet av staten som ska folkbildna och underhålla, men också vara politiskt oberoende

6. Vad är skillnaden på EU-kommissionen, EU:s ministerråd och Europaparlamentet? Beskriv skillnaderna och ge exempel. (4 poäng)

EU-kommissionen representerar EU som en gemenskap. En svensk politiker i kommissionen som förhandlar med USA representerar EU och inte Sverige i förhandlingen.

EU-kommissionen lägger också fram lagförslag.

Ministerrådet representerar varje medlemslands regering. De beslutar om vad som är bäst för varje land. Ett lagförslag kommissionen lägger fram får varje medlemsland ge sin synpunkt på genom Ministerrådet.

Europaparlamentet representerar alla medborgare i Europa. De beslutar om vad som är bäst för medborgarna. I ett lagförslag från kommissionen röstar de för folket. Ledamöterna i Europaparlamentet väljs av medborgarna vart femte år i EU-valet. Europaparlamentet består av 751 platser där varje land har mandat efter antalet invånare i landet.

7. Vad är skillnaderna mellan riksdag och regering? Beskriv flera olika skillnader och styrk med exempel. (4 poäng)

Riksdagen är Sveriges beslutfattande organ. Det är Riksdagen som beslutar om att stifta en ny lag, bestämma vem som blir statsminister och får bilda regering, eller avsätta regeringen om den inte sköter sig. Regeringen kan föreslå lagar och budget, men riksdagen måste rösta om det innan regeringen får verkställa det. Riksdagen leds av en talman och består av folkevalda politiker. Regeringen måste ha riksdagens förtroende för att fortsätta regera. Tex Regeringskrisen 2014 när den nya regeringen inte fick igenom sitt budgetförslag i riksdagen.

Riksdagen kontrollerar regeringens arbete.

8. Vad gör kommunfullmäktige? Beskriv kort och ge exempel. (2 poäng)

Kommunfullmäktige består av de folkvalda personer som ska fatta beslut som berör kommunen. Kommunfullmäktige utser en kommunstyrelse och nämndemän som sköter kommunen verksamhet.

T.ex, kommunfullmäktige beslutar om att bygga ett nytt övergångsställe eller beslutar att öppna en ny grundskola.

9. Vad gör kommunstyrelse? Beskriv kort och ge exempel. (2 poäng)

Kommunstyrelsen som utsetts av kommunfullmäktige, har som uppdrag att verkställa det som kommunfullmäktige har beslutat om. Om kommunfullmäktige beslutat om att bygga en ny skola i Berga, Kalmar är det kommunstyrelsen som ser till att det sker.

10. Hur fördelas makten i EU mellan de olika medlemsländerna? Beskriv kort och ge exempel. (2 poäng)

Varje EU-land har en plats i ministerrådet där landets regering utser en representant. De ska ta till vara varje lands intresse vid beslut.

Utöver detta har varje land mandat i Europaparlamentet som avgörs av antalet invånare i landet. Sverige har 20 mandat/platser att fylla med folkvalda personer som medborgarna tycker representerar dem bäst.

11. Vad innebär vertikal respektive horisontell integration i EU? Jämför, identifiera skillnader och ge exempel. (4 poäng)

Vertikal integration innebär att integrera de befintliga medlemsländernas integration mer i EU. Tex kan det vara frågor om Euro som en gemensam valuta eller om alla länder ska ha ett gemensamt språk. Detta skapar en större gemenskap och integration bland nuvarande medlemmar.

Horisontell integration innebär att integrera flera länder i EU. Tex att låta Turkiet bli medlemmar i unionen. Horisontell integration skapar frågor om hur långt EU kan utvidgas, var EU:s yttre gränser blir. Vertikal integration handlar istället om hur mycket vi ska integreras tillsammans. Om vi alla talar samma språk, försvinner vår identitet och arv? Hur gemensamma bör vi/bör vi inte bli?

12. Vad handlar "politisk ideologi" om? Ge exempel från sammanhanget kommunjournalistik och partipress (det vi har tagit upp från Nygrens bok och haft övningar kring). (2 poäng)

Politisk ideologi är ett sätt att se på samhället. De samlar gemensamma tankar i en grupp.

Tex, Hur mycket ska staten ingripa i individens liv. De liberala tycker lite, socialister tycker att det ska vara mer.

Politiska ideologier skapar en gemenskap för personer som tycker lika och kan på så vis skapa nya politiska partier.